

Phytphaenologia Szegedensis anni 1934.

Szeged 1934. évi növényphaenológiája.

XII. közlemény.

Írta: GYÖRFFY ISTVÁN (Szeged).

1934-ben egyszerre, hirtelen jött februárius végén a meleg, de megakad márc. legelején, majd borult, hideg idő jő. Márc. vége felé meleg, de szeles. Márc. végén szokatlan meleg áll be, úgy, hogy a *cseresznye* és *Ribes aureum* kivirítanak.

Szokatlan korán érkezett a *Ciconia ciconia* is (III. 24.). Márc. 25 — ápr. 5 közt hidegebb; havazott is, így bár késleltette a fejlődést, mégis ápr. 5.-én virít a *vadgesztenye*. A hideg megcsípte a *cseresznye* virágok szirmai hegyét.

Feltűnő kevés *Picea excelsa* ♂ virág volt; ♀ egyse.

Nyáron nagy szárazság uralkodott.

Az ősz meleg volt; sok a másodvirágzás.

Legfeltűnőbb volt: a *cseresznye* virágzása okt. 3.-án, úgy, hogy még egyik helybeli napilap is szóvá tette (Szegedi Új Nemzedék 1934. szept. 29.-i szám). Az egész fán volt virág, de csenevész; egyik ágon a levél is hajtani kezdett. Az okt. 14.—17.-i hideg teljesen leforrázta aztán.

Az *ákác* idén háromszor is virított: először: 25. IV.; másodszer 30. V. Szegeden; Szatymaz 3. VI.; Algyő 11. VI.; Alsó központ 10. VI. (igen sok); Szőreg: 19. VI.; Szeged-Rókus 17. VI.; Gedó 23. VI.; Átokháza 24. VI. (igen sok); — harmadszor: 29. VIII. Rókus; Fehértó 4. IX.; Sándorfalva, Hantházi erdő, Szeri Puszta 16. IX.; Ó Szent Iván 20. VIII.; Nagyfá 25. IX.

Egy emberöltővel ugyan már régebben jegyezgetek phaenologiai adatokat, de idén láttam legelőször (okt. 4.) ősszel is kibarkázó *diófát*.

Hálásan köszönöm megfigyelő munkatársaim segítségét.

Táblázatom fején, a személynevek után zárójelbe tett szám azt jelenti, hogy hány adatot kaptam az illetőktől.

Tabella phytphaenologica anni 1934.

Observatores: Bakai (1), J. Förgeteg (1), D. Fodor (1), L. Gallé (4), Dr. Boldizsár Györffy (1), Uxor Professoris I. Györffy nat. Irma Greisiger (4), Prof. Dr. I. Györffy, uxor A. Hegyközi nat. M. Csendes (1), P. Kéri (1), uxor Horváth nat. Dr. E. Pákh (1), vitéz Paragi (4) Szegedini.

	Szeged				Adnotatio
	Geogr. latitudo septentr.: 40° 15' longitudo (Greenw. E.): 37° 48' 84 m. supra mare				
	L.	V.	Gy.	H.	
1. <i>Acer campestre</i> L.	18. IV.	29. III.			
2. <i>Acer platanoides</i> L.	13. IV.	23. III. ¹⁾		11. IX.	1) 1 flos 21. III.
3. <i>Acer pseudoplatanus</i> L.		13. IV.			
4. <i>Acer tataricum</i> L.		18. IV.			
5. <i>Adonis aestivalis</i> L.		26. IV.			
6. <i>Aesculus Hippocastanum</i> L.	13. IV.	7. IV. ²⁾³⁾		10. X.	2) 4 flos 5. IV. 3) zweetemal 29. VIII, 12. IX.
7. <i>Ailanthus altissima</i> (Mill.) Swingle (syn. <i>A. glandulosa</i> Desf.)		13. V.			
8. <i>Alnus glutinosa</i> Gaertn.		8. III. ⁴⁾			4) 1 amentum 2. III.
9. <i>Amorpha fruticosa</i> L.		2. V.			
10. <i>Berberis vulgaris</i> L.		16. IV.			
11. <i>Betula pendula</i> Roth.	16. IV.	24. III.			
12. <i>Broussonetia papyrifera</i> (L.) L'Hérit		22. IV. ⁵⁾			5) 1 flos 21. IV.
13. <i>Buxus sempervirens</i> L.		24. III.			
14. <i>Capsicum annuum</i> L.		25. VI.	14. VIII. ⁶⁾		6) első szedés
15. <i>Clematis vitalba</i> L.		23. V. ⁷⁾			7) 1 flos 21. V.
16. <i>Colchicum arenarium</i>		(2. IX.)			
17. <i>Convallaria majalis</i> L.		14. IV. ⁸⁾			8) in horto
18. <i>Cornus mas</i> L.		14. III. ⁹⁾			9) 1 flos 13. III.
19. <i>Cornus sanguinea</i> L.	26. V.	26. IV. ¹⁰⁾		6. X.	10) zweetemal 13. VIII.
20. <i>Corylus avellana</i> L.	16. V.	27. II. ♂ ¹¹⁾			11) zweetemal 22. XII.
		21. IV.			
		9. III.			
21. <i>Crataegus monogyna</i> Jacq.		18. IV. ¹²⁾			12) 1 flos 17. IV.
22. <i>Crocus variegatus</i>		4. IV.			
23. <i>Cydonia oblonga</i> Mill. (syn. <i>C. vulgaris</i>)		12. III.	15. IV.		
24. <i>Diclytra spectabilis</i>		7. V. ¹³⁾			13) 1 flos. I. V.
25. <i>Draba verna</i> L.		16. IV.			
26. <i>Elaeagnus angustifolia</i> L.		18. III. ¹⁴⁾¹⁵⁾			14) 1 flos 17. III.
27. <i>Evonymus europaea</i> L. (E. vulgaris)		9. IV. ¹⁶⁾			15) zweetemal 22. VIII.
28. <i>Forsythia suspensa</i> Val.		16. III.		10. IX.	16) 2 flos 7. IV.
29. <i>Fragaria vesca</i> L.	30. IV.	3. IV.			
30. <i>Fraxinus excelsior</i> L.		28. IV. ¹⁷⁾		13. IX.	17) 1 flos 22. IV.
31. <i>Fritillaria imperialis</i> L.	21. V.	1. I. VI. ¹⁸⁾			18) 1 flos 28. V.
32. <i>Gleditschia triacanthos</i> L.		3. V.	5. VI.		
33. <i>Helianthus annuus</i>					
34. <i>Hordeum vulgare</i>					

	L.	V.	Gy.	H.	Adnotatio
35. <i>Iris pseudacorus</i> L.		23. IV.			
36. <i>Juglans nigra</i> L.		10. IV. ♂ 21. IV. ♀			
37. <i>Juglans regia</i> L.	22. IV.	16. IV. ♂ ¹⁹⁾		20. IX.	¹⁹⁾ zweitemal 4. X. ♂
38. <i>Laburnum anagyroides</i> Med. (L. <i>vulgare</i>)		19. IV.			
39. <i>Larix decidua</i> Mill.	7. IV.	20. III. ♂ 20. III. ♀			
40. <i>Ligustrum vulgare</i> L.		3. V.			
41. <i>Lilium candidum</i> L.		23. V.			
42. <i>Lonicera tatarica</i> L.		13. IV.			
43. <i>Mahonia aquifolium</i> P.		26. III. ²⁰⁾			²⁰⁾ 1 flos 23. III.
44. <i>Medicago sativa</i> L.		3. V. ²¹⁾	1. V. ²²⁾		²¹⁾ zweitemal ²²⁾ első kaszálás. Erstes Mähen.
45. <i>Morus alba</i> L.		18. V. ²³⁾ 21. IV. ♀ 24. III.	22. V.		²³⁾ 1 flos 16. IV. ♂
46. <i>Narcissus poeticus</i> L.		24. III.			
47. <i>Narcissus pseudonarcissus</i> L.		24. III.			
48. <i>Negundo aceroides</i> Mnch.	23. IV.	20. III.		4. IX.	
49. <i>Paeonia officinalis</i> L.		28. IV.			
50. <i>Parthenocissus quinquefolia</i> (L) Greene (Ampelopsis quinquefolia Michx.)		18. V. ²⁴⁾ 30. IV.		2. X.	²⁴⁾ 1 flos [16. V.] zweit. 31. VIII.
51. <i>Philadelphus coronarius</i> L.		18. IV. ♂			
52. <i>Picea excelsa</i> (Lam) Link		21. IV. ♂			
53. <i>Pinus silvestris</i> L.		1. IV.			
54. <i>Pirus communis</i> L.					
55. <i>Pirus malus</i> L.- <i>Pirus malus</i> L., B) <i>P. pumila</i> Mill. II. <i>domestica</i>		12. IV. ²⁵⁾			²⁵⁾ zweitemal 30 VII.
56. <i>Pirus silvestris</i> Mill.- <i>Pirus</i> <i>malus</i> L. A) <i>silvestris</i> S. F. Gray		7. IV. 12. IV.			²⁶⁾ zweitemal 3. X.
57. <i>Platanus orientalis</i> L.		12. III.	15. IV.		²⁷⁾ zweitemal 5. IX.
58. <i>Populus tremula</i> L.		3. III.	6. VI.		²⁸⁾ 2 flos 29. III.
59. <i>Prunus armeniaca</i> L.		26. III. ²⁶⁾			²⁹⁾ zweitemal 4. X.
60. <i>Prunus cerasifera</i> Ehrh.		5. IV. ²⁷⁾			³⁰⁾ 4 flos 26. III.
61. <i>Prunus cerasus</i> L.		31. III. ²⁸⁾			³¹⁾ 1 ex. 29. III.
62. <i>Prunus domestica</i> L.	16. IV.	29. III. ²⁹⁾			³²⁾ 1 flos 26. III.
63. <i>Prunus mahaleb</i> L.		20. III. ³⁰⁾			³³⁾ zweitemal 3. VI.—24. VI.
64. <i>Prunus padus</i> L.	5. IV.	31. III. ³¹⁾			drittemal 29. VIII.—25. IX.
65. <i>Prunus persica</i> L.	21. IV.	31. III.			³⁴⁾ zweitemal 14. VI. drittemal 25. IX.
66. <i>Quercus sessiliflora</i> Salisb.		29. III.	29. IV.		³⁵⁾ zweitemal 23. VI. drittemal 25. IX.
67. <i>Ranunculus ficaria</i> L.		29. III. ³²⁾			³⁶⁾ zweitemal 31. VIII., 20. XI.
68. <i>Ribes aureum</i> Pursh.		29. III.			³⁷⁾ zweitemal usq. 31. VIII.
69. <i>Ribes grossularia</i> L.		23. III.			³⁸⁾ 2 flos 24. IV. ³⁹⁾ 29. IV.
70. <i>Ribes rubrum</i> Rchb.-R. <i>vulgare</i> Lam.		26. III.			* aratás—Ernte 3 V.
71. <i>Robinia pseudacacia</i> L.	12. VI.	25. IV. ³³⁾		14. X.	
72. <i>Rosa canina</i> L.		1. V.			
73. <i>Rubus idaeus</i> L.		22. IV.			
74. <i>Salix fragilis</i> L.		26. III. ³⁴⁾	22. IV. ³⁵⁾		
75. <i>Salvia austriaca</i> Jacq.		(24. IV.) ³⁶⁾			
76. <i>Salvia nemorosa</i> L.		22. IV. ³⁷⁾			
77. <i>Salvia pratensis</i> L.		29. IV.			
78. <i>Sambucus nigra</i> L.	12. IV.	26. IV. ³⁸⁾	3. VI.*	10. IX.	
79. <i>Secale cereale</i> L.		1. V. ³⁹⁾			

	L.	V.	Gy.	H.	Adnotatio
80. Solanum tuberosum L.		3. V.		16. IX.	
81. Staphylea pinnata L.		12. IV.			
82. Szénakaszálás			20. IV.		
83. Syringa vulgaris L.	16. IV.	11. IV. ⁴⁰⁾		13. X.	⁴⁰⁾ 3 flos 9. IV. zweitemal
84. Tamarix gallica L.		21. IV. ⁴¹⁾	14. V.		5. VIII., 27. IX., 30. IX., 4. X.
85. Tilia cordata Mill. (T. parvifolia Ehrh.)	16. IV.	7. V.		11. IX. ⁴²⁾	⁴¹⁾ zweitemal 20., IX., 18. X.
86. Tilia platyphyllos Scop. (T. grandifolia Ehrh.)	21. IV.	(27. V.)			⁴²⁾ zweitemal L. 23. IX.
87. Triticum vulgare Vill.		13. V.	11. VI.*		* aratás—Ernte
88. Tussilago farfara L.		14. III.	9. IV.		
89. Ulmus laevis Pall. (U. effusa Willd.)	16. IV.	13. III.	1. IV.		
90. Viburnum lantana L.	13. IV.	12. IV. ⁴³⁾			⁴³⁾ 1 flos 10. IV.
91. Viola odorata L.		10. III.			
92. Vitis vinifera L.		26. IV.			
93. Zea mays L.		11. VI.	15. VIII.		

Rövidítések — Abkürzungen.

L = az első normális levél-felsőszínek lehet látni, és pedig különböző (mintegy 3—4) helyen; lombfejlődés.

L = Erste normale Blattoberflächen sichtbar, und zwar an verschiedenen (etwa 3—4) Stellen; Laubentfaltung.

V = az első rendes virágok kinyíltak, és pedig több helyen.

V = Erste normale Blüten offen, und zwar an verschiedenen Stellen.

Diese Phase ist bei weitem am sichersten zu beobachten.

Gy = az első rendes termések (gyümölcsök) megértek, és pedig több helyen: a husosak teljesen és végleg felvették az ízüket; a hüvelyek felpattannak stb.

Gy = Erste normale Früchte reif, und zwar an verschiedenen Stellen; bei den saftigen: vollkommene und definitive Verfärbung; bei den Kapseln: spontanes Aufplatzen.

H = általános őszi hervadás: az állomáson az összes leveleknek mintegy fele — beleszámitva a már lehullottakat is, — elsárgult (vagy vörösödött).

H = Allgemeine Laubverfärbung; über die Hälfte sämtlicher Blätter an der Station — auf einmal in grosser Zahl abgefallene mitgerechnet — verfärbt.

♂ porzós virágok (barkák).

♀ termős virágok.

♂♂ männliche Blüten.

♀♀ weibliche Blüten.

(. . . . .) nem éppen az első virágok, pár napi késés.

(. . . . .) nicht eben die ersten Blüten; einige Tage Verspätung.

[. . . . .] csak egyetlen egyeden látható, a többin még nem.

[. . . . .] nur auf einem einzigen Individuum sichtbar, auf den anderen noch nicht.

